

European maritime heritage (EMH)

Barselonos chartija

2002 09 28

Apibrėžimai

I Straipsnis. Plaukiojančio jūrinio paveldo koncepcija. Ji apibūdina tradicinį laivą (angl. *traditional ship*), kuriame aptinkame savitos civilizacijos ar reikšmingų kultūros vystymuisi, taip pat, tradicinių plaukiojimo laivais, jūreivystės bei meistriškumo (laivo statyba, panaudojimas ir k.t.) pavyzdžių.

II Straipsnis. Tradicinių laivų išsaugojimas, restauracija bei panaudojimas turi vykti kartu su mokslo, technikos ir tinkamos infrastruktūros pagalba, taip prisidedant prie plaukiojančio jūrinio paveldo studijavimo ir išsaugojimo.

Tikslas

III Straipsnis. Tradicinių plaukiojančių laivų (toliau: TPL) išsaugojimo ir restauracijos tikslas – išlaikyti juos kaip meno kūrinius, ar kaip praeities liudijimus, ar kaip kultūriškai suformuoto praeities gyvenimo savitumo perteikimo būdą.

Išsaugojimas

IV Straipsnis. TPL išlikimas turi būti paremtas tam tikru pagrindu: teisiniais nuostatais ir k.t.

V Straipsnis. TPL panaudojimas socialiai naudingiems tikslams palengvina jų išsaugojimą. Tokia laivo funkcija yra skatintina, tačiau privaloma nedaryti žymesnių laivo išorės išplanavimo pokyčių. Atnaujinimai, susiję su laivo funkcijos pasikeitimu, gali būti atliekami minėtų apribojimų ribose.

VI Straipsnis. Tradicinis laivas yra neatsiejamas nuo istorijos, kurios liudytoju yra, taigi ir nuo savo istorinių vandenų. Jo gimtasis uostas ir eksploatacijos vieta turėtų priklausyti istoriniam laivo panaudojimo regionui.

VII Straipsnis. Restauracijos procesas yra ypatingai specifinė veikla. Jos tikslas – išsaugoti ir atskleisti estetinę, funkcinę ir istorinę tradicinių laivų vertę naudojant originalias medžiagas ir autentiškus dokumentus. Istorinis laivo ištyrimas yra būtinas restauruojant laivą.

VIII Straipsnis. Restauruojant turėtų būti naudojamos tradicinės medžiagos ir technikos. Atvejais, kai tradicinių medžiagų ir technikos panaudojimas nėra galimas, tradicinio (istorinio) laivo (TPL) sutvirtinimui galima naudoti modernias konservavimo medžiagas, kurių efektyvumas patikrintas moksliniais tyrimais ir išbandytas praktikoje.

IX Straipsnis. Restauruojant tradicinį laivą nebūtina laivą atkurti tokį, koks jis buvo pastatymo metais. Kai kurie laivai yra istoriškai vertingi ir laikotarpyje po pradinio panaudojimo pobūdžio. Prieš pradėdant restauraciją, būtina kruopščiai iširti egzistuojančios istorinės ir techninės medžiagos kokybę periodo, pagal kurį bus restauruojamas laivas.

X Straipsnis. Privaloma navigacinė ir saugumo įranga turi būti darniai integruota į visumą, bet kartu ir atskiriama nuo autentikos, kad restauracija neiškreiptų meninių ir istorinių laivo požymių.

XI Straipsnis. Papildymai negalimi, nebent neužgožiantys įdomių (istoriškai vertingų) laivo dalių, jo tradicinio išdėstymo (plano) ir kompozicijos balanso.

XII Straipsnis. Atliekant bet kokius restauracijos darbus turi būti remiamasi analitinėmis ir kritinėmis ataskaitomis, papildytais piešiniais ir/ar fotografijomis bei kitomis tinkamomis informacijos priemonėmis. Tai liečia visus darbo etapus demontuojant, apdirbant ir sumontuojant, taip pat darbo metu pridėdant naujas dalis neišskiriant naujų techninių ir struktūrinių bruožų.

**Barcelonos chartijas buvo priimta EMH asociacijos darbo grupės
2002 m. rugsėjo 28 d. Enkhuizene
Pasirašyta 2003 m. gegužės 30 d. fregatoje *Jylland*, Ebeltofte
(Danija)**